

Základní škola a mateřská škola Tichá, příspěvková organizace
• Tichá 282, 742 74 Tichá • IČO: 70986479 • datová schránka: 97zmifh
• www.zsticha.cz • + 420 555 333 236 • skola@zsticha.cz

Základní škola a mateřská škola Tichá, příspěvková organizace	
ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY	
Číslo jednací	ZŠ-TICHÁ-389/2024
Spisová znak	1.2.2
Skartační znak	A 30
Vypracovala:	Kateřina Kociánová, vedoucí školní družiny
Schválil:	Ing. Petr Černošek, ředitel školy
Pedagogická rada projednala dne:	26. 8. 2024
Směrnice nabývá platnosti ode dne:	26. 8. 2024
Směrnice nabývá účinnosti ode dne:	1. 9. 2024
Zrušuje se předchozí znění této směrnice	ze dne 1. 9. 2023

1. Identifikační údaje

1.1 Údaje o škole

Název školy	Základní škola a mateřská škola Tichá, příspěvková organizace
Adresa školy	Tichá 282, 742 74 Tichá
Odloučené pracoviště	Tichá 278, 742 74 Tichá
IČO	70 986 479
IZO	102 232 687
RED IZO	600 138 089
Ředitel školy	Ing. Petr Černošek
Email školy	skola@zsticha.cz
Internetové stránky	www.zsticha.cz
Telefon ZŠ	+ 420 555 333 236
Telefon MŠ	+ 420 555 720 236
Telefon ŠD	+ 420 728 237 935
Telefon ŠJ	+ 420 556 858 146

1.2 Zřizovatel

Název	Obec Tichá
Adresa	Tichá 1, 742 74 Tichá
IČO	47609737
Email	obecni.urad@ticha.cz
Internetové stránky	www.ticha.cz
Telefon	556 858 128

podpis ředitele

razítko školy

2. Obsah

1.	Identifikační údaje	1
1.1	Údaje o škole	1
1.2	Zřizovatel	1
2.	Obsah.....	2
3.	Charakteristika školní družiny	3
3.1	Cíle zájmového vzdělávání	3
4.	Rozvíjené kompetence.....	4
4.1	Kompetence k učení	4
4.2	Kompetence k řešení problémů.....	4
4.3	Kompetence komunikativní.....	4
4.4	Kompetence sociální a personální	4
4.5	Kompetence občanské	4
4.6	Kompetence pracovní.....	4
4.7	Kompetence digitální.....	5
5.	Obsah vzdělávání, formy a oblasti činnosti	6
5.1	Formy činností ve školní družině.....	6
5.2	Oblasti činností ve školní družině	6
6.	Časový plán zájmového vzdělávání	7
7.	Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných	8
8.	Podmínky pro zájmovou činnost.....	9
8.1	Materiální podmínky	9
8.2	Psychosociální podmínky	9
8.3	Personální podmínky a hlavní úkoly vychovatelky	9
8.4	Ekonomické podmínky.....	10
9.	Bezpečnost a ochrana zdraví.....	11
10.	Hodnocení školní družiny.....	12
10.1	Vlastní hodnocení	12
10.2	Externí hodnocení	12
10.2.1	Hodnocení žáky navštěvující ŠD	12
10.2.2	Hodnocení rodiči žáků navštěvující ŠD	12
10.2.3	Hodnocení zřizovatelem, Školskou radou, Unii rodičů	12
10.2.4	Hodnocení Českou školní inspekcí	12
11.	Celoroční tematické plány	13

3. Charakteristika školní družiny

Školní družina je součástí Základní školy a mateřské školy Tichá, příspěvkové organizace a nachází se v prvním poschodí přístavby a v kmenových třídách. Škola má pět ročníků 1. stupně ZŠ a tři třídy mateřské školy. Organizace sídlí ve dvou budovách v centru obce.

Družina je školské zařízení pro zájmové vzdělávání, které pomáhá rozvíjet žáky nad rámec běžné výuky. Pro rodiny žáků představuje možnost řízené činnosti v době, kdy jejich rodiče jsou ještě v zaměstnání. Provoz je od 6:00-7:30, 11:35-16:30. Kapacita ŠD je 90 žáků prvního až pátého ročníku.

Činnost ŠD je organizovaná ve dnech školního vyučování a v podobě týdenní prázdninové družině. Ta je otevřena v daném školním roce při minimálním počtu 15 žáků. V době prázdninové družiny není zajištěno školní stravování.

Zájmové vzdělávání ve školní družině zajišťují tři vychovatelky, které mají pedagogické vzdělání v oboru vychovatelství.

3.1 Cíle zájmového vzdělávání

- rozvoj osobnosti člověka
- rozvoj vzdělávání
- rozvoj pochopení a uplatňování zásad demokracie
- rozvoj pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů ve společnosti
- rozvoj utváření vědomí národní a státní příslušnosti
- rozvoj poznávání světových a evropských kulturních hodnot a tradic
- rozvoj uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně
- výchova ke smysluplnému využívání volného času

Naplňování cílů je vymezeno konkrétním posláním školní družiny zakotveném ve vyhlášce č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání.

Cíle se budou naplňovat pravidelnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností včetně možnosti přípravy na vyučování a příležitostnými akcemi.

4. Rozvíjené kompetence

Program ŠD navazuje na školní vzdělávací program základní školy Učíme se navzájem a kompetence vytvářené školou dále rozvíjíme a posilujeme. Snažíme se i o rozvoj dalších kompetencí, které směřují k samostatnosti žáků.

4.1 Kompetence k učení

Žák využívá pro učení vhodné metody, způsoby a strategie, organizuje a řídí vlastní učení. Má k němu pozitivní vztah. Žák vyhledává a třídí informace, uvádí věci do souvislostí, pozoruje a experimentuje.

4.2 Kompetence k řešení problémů

Žák se zapojuje do všech fází činností – plánování, přípravy, realizace, hodnocení, hledá různé způsoby řešení, učí se při řešení problémů, rozlišuje správná a chybná řešení, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí.

4.3 Kompetence komunikativní

Žák komunikuje kultivovaně slovně i mimoslovně se spolužáky a dospělými, umí vyjádřit vlastní názor, dokáže promluvit na veřejnosti, zapojuje se do diskuse, umí se vyjádřit i písemně, také se učí naslouchat druhým, využívá informační a komunikační prostředky.

4.4 Kompetence sociální a personální

Žák se projevuje citlivě a ohleduplně, rozpozná vhodné a nevhodné chování, spolupodílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi, vytváří si pozitivní představu o sobě – sebeúcta, respektuje společně dohodnutá pravidla.

4.5 Kompetence občanské

Žák si uvědomuje svá práva a práva druhých, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit, dbá na osobní zdraví své i druhých, chová se zodpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí, váží si tradic a kulturního dědictví, podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí.

4.6 Kompetence pracovní

Žák plánuje, realizuje vlastní nápady, řídí a hodnotí jednoduché činnosti, dokáže pracovat podle instrukcí a návodu, váží si práce své i ostatních, umí dokončit svou práci, používá bezpečné materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla.

4.7 Kompetence digitální

Žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít. Žák chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi.

5. Obsah vzdělávání, formy a oblasti činnosti

Činnost školní družiny je specifikována těmito okruhy:

- Učit se znát a získávat poznatky, objevovat nové věci.
- Učit se "jak na to" – získávat dovednosti, návyky, komunikovat.
- Učit se žít společně – rozvíjet porozumění s ostatními, společně řešit problémy.
- Učit se být – pěstovat zdravý životní styl.

5.1 Formy činností ve školní družině

Pravidelné činnosti – jsou dány týdenní skladbou řízené a zájmové činnosti.

Osvětové činnosti – informace pro žáky.

Individuální činnosti – podmínky pro rozvoj nadání.

Spontánní činnosti – klidové odpolední činnosti, pobyt venku, v tělocvičně.

Příležitostné činnosti – besedy, soutěže, exkurze, dílny, vystoupení.

Příprava na vyučování – podle potřeb žáků.

5.2 Oblasti činností ve školní družině

Oblast společenská – rozvíjíme základní návyky společenského chování.

Oblast přírodovědná – poznáváme přírodu kolem nás.

Oblast sportovní – vedeme žáky k pravidelnému pohybu a tělesné zdatnosti a odolnosti.

Oblast estetická – podílíme se na výzdobě školy, navštěvujeme kulturní organizace.

Oblast pracovní – procvičování a upevňování motoriky, rozvíjení fantazie při práci s různými materiály.

6. Časový plán zájmového vzdělávání

6.1 Ranní družina

6.00 – 7.30 příchod žáků do ŠD, spontánní aktivity, individuální hry .

6.2 Odpolední družina

11.35 – 12.30 příchod žáků do ŠD, hygiena, oběd, klidové a spontánní činnosti.

12.30 – 13.30 individuální a skupinové hry, odchody do zájmových kroužků.

13.30 – 15.00 pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost.

15.00 – 16.30 vyzvedávání žáků, rekreační činnosti.

7. Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

Při výběru jednotlivých činností ve školní družině jsou vychovatelky povinné respektovat individuální i věkové zvláštnosti jednotlivých žáků. Jsou také informovány třídními učiteli o potřebách žáků se speciálně vzdělávacími potřebami, popřípadě je konzultují s výchovným poradcem školy.

Individuální přístup vyžaduje i práci s nadanými a mimořádně nadanými žáky (aktivity v kroužcích, soutěžích, kulturních akcích apod.). Na jejich identifikaci vychovatelky spolupracují se školním koordinátorem nadání.

8. Podmínky pro zájmovou činnost

8.1 Materiální podmínky

Účastníci pravidelné denní docházky jsou v současné době rozděleni do tří oddělení.

Dvě oddělení školní družiny jsou umístěny v hlavní budově ZŠ v kmenových třídách. Jedno oddělení je v prvním poschodí přístavby z roku 1993, která navazuje na budovu školy.

Dále se zde nachází tělocvična, šatny a sociální zařízení. Tělocvična a školní družina mají samostatný vchod. Prostor školní družiny byl v roce 2021 nově zrekonstruován, opatřen koberci a plně vybaven nábytkem a molitanovými podsedáky. Průběžně jsou dokupovány nové hry, stavebnice, hračky, knihy.

Pro činnosti výtvarné a individuální využíváme místo k tomuto účelu vyhrazené. Žáci využívají tělocvičnu, počítačovou učebnu, jídelnu s výdejnou, přírodní učebnu, asfaltové hřiště, školní zahradu vybavenou novými herními prvky, multifunkční hřiště a workoutové hřiště v obci.

8.2 Psychosociální podmínky

- Klidné prostředí a příznivé sociální klima, dobrá spolupráce se školou.
- Respekt k potřebám dětí – věková přiměřenost a motivující hodnocení.
- Ochrana žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy.
- Vytváření podmínek pro spoluúčast na životě školy a ŠD.
- Včasná informovanost dětí i jejich rodičů o činnosti ŠD a jejím vnitřním životě.
- Žáci jsou vedeni k tomu, aby požádali o pomoc v případě, že se cítí jakkoliv znevýhodnění či ohrožení (slovně i tělesně) v průběhu pobytu ve školní družině a vychovatelka bezprostředně výchovně reaguje.

8.3 Personální podmínky a hlavní úkoly vychovatelky

V oddělení školní družiny pracují tři vychovatelky s odpovídající kvalifikací. K zajištění provozu má vedoucí vychovatelka úvazek 1,0; další dvě vychovatelky 1,89 úvazků rozdělených na 1,0 a 0,89. Všechny vychovatelky vzájemně spolupracují a podle potřeby komunikují s vyučujícími.

Vedoucí vychovatelka dbá na dodržování správného režimu dne. Předkládá řediteli školy návrhy na vybavení prostorů družiny. Zajišťuje nákup pomůcek a materiálu. Sleduje odbornou literaturu, zapojuje se do dalšího vzdělávání pedagogů. Připravuje zápis žáků do školní družiny. Podává návrh na změnu vnitřního řádu ŠD a dbá na jeho dodržování. Zajišťuje, aby s ním byli seznámeni rodiče a žáci.

8.4 Ekonomické podmínky

Úplatu za zájmové vzdělávání ve školní družině stanovuje zřizovatel školy. Platby a podmínky úhrady za pobyt účastníka ve školní družině jsou stanoveny vnitřním řádem školní družiny. S výši úplaty jsou zákonní zástupci seznámeni vedoucí vychovatelkou a ředitelem školy.

Výši úplaty může ředitel snížit nebo od úplaty osvobodit.

9. Bezpečnost a ochrana zdraví

Bezpečnost a ochrana žáků je zajištěna průběžným dohledem vychovatelek po celou dobu jejich pobytu ve školní družině. Žáci jsou vždy na začátku školního roku seznámeni s vnitřním řádem školní družiny, pravidly ŠD a bezpečnosti při hrách a soutěžích.

Pokud žák onemocní během pobytu ve školní družině (nevolnost, bolest hlavy, zvracení), je zákonný zástupce povinen zajistit vyzvednutí žáka.

K zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví přispívá:

- Vhodné dělení žáků do skupin
- Pitný režim
- Ochrana žáků před úrazem
- Umístění rizikových pomůcek ve vyhrazeném prostoru
- Pravidelná kontrola prostorů a zařízení z hlediska jejich bezpečnosti
- Dostupné prostředky první pomoci (lékárnička)

10. Hodnocení školní družiny

Je nedílnou součástí činnosti školní družiny.

10.1 Vlastní hodnocení

Školní družina využívá model Kvalitní školy vytvořený Českou školní inspekcí. Hodnotí oblasti na základě navržených kritérií. Vlastní hodnocení využívá modul InspIS ŠVP.

Vlastní hodnocení je zpracováno a vyhodnoceno jednou za školní rok. V případě potřeby i vícekrát.

Odpovědnost za sběr dat, vyhodnocování a plán opatření pro zachování kvality, nápravu nebo další zkvalitnění v dané oblasti náleží řediteli školy a vedoucí vychovatelce školní družiny.

10.2 Externí hodnocení

Externí hodnocení doplňuje vlastní hodnocení školní družiny. Pomáhá vytvořit ucelený pohled na kvalitu školní družiny. Tyto informace školní družina využívá k dalšímu rozvoji a plánování.

Externí hodnocení probíhá formou zpětné vazby v průběhu celého školního roku.

Odpovědnost za sběr dat, vyhodnocování a plán opatření pro zachování kvality, nápravu nebo další zkvalitnění v dané oblasti náleží řediteli školy a vedoucí vychovatelce školní družiny.

10.2.1 Hodnocení žáky navštěvující ŠD

Externí hodnocení probíhá formou průběžné zpětné vazby na aktivity školní družiny, materiální vybavení a pedagogické vedení.

10.2.2 Hodnocení rodiči žáků navštěvující ŠD

Externí hodnocení probíhá formou průběžné zpětné vazby na aktivity školní družiny, materiální vybavení a pedagogické vedení. Dalším nástrojem je dotazníkové šetření.

10.2.3 Hodnocení zřizovatelem, Školskou radou, Unii rodičů

Externí hodnocení probíhá formou průběžné zpětné vazby na aktivity školní družiny, materiální vybavení a pedagogické vedení.

10.2.4 Hodnocení Českou školní inspekcí

Externí hodnocení je realizováno v rámci inspekční činnosti.

11. Celoroční tematické plány

V rámci ŠD se snažíme vytvářet celodružinové tematické plány tak, aby žáky zaujaly a sami se mohli podílet na jejich realizaci.

- **Jsme dobrá parta** – společná odpoledne na školním hřišti, volný pohyb žáků v odděleních (nacházení nových kamarádů), noc v družině, turnaje mezi jednotlivými odděleními (pexeso, lego, puzzle, pětiboj, stezka zdatnosti, kuličková dráha).
- **Podzim přichází** – procházky spojené se sběrem přírodnin, ze kterých tvoříme výrobky (mandaly, zvířátka, domečky), sběr kaštanů a žaludů.
- **Vánoční čas** – pletení věnců, příprava vánočního jarmarku, zpěv koled, zdobení stromků, pečení a zdobení cukroví, výroba dárků pro seniory.
- **Jarní radovánky** – velikonoční dílny, pletení věnců z květin, život zvířat, slet čarodějnic
- **Léto klepe na dveře** – pobyt venku (hry s vodou, piknik, opékání na ohni, jízda na koloběžkách).